

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 648/2017-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Lajosa Mészárosa a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Klimekom, Sládkovičova 5953/8, Prešov, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 102/2013, za účasti Okresného súdu Prešov a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 102/2013 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Prešov p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 102/2013 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Okresný súd Prešov j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 468,51 € (slovom štyristošesťdesiatosem eur a päťdesiatjeden centov) na

účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Klimeka, Sládkovičova 5953/8, Prešov, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti *n e v y h o v u j e*.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Klimekom, Sládkovičova 5953/8, Prešov, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 102/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení žalobcu stranou napadnutého konania vedeného okresným súdom o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze Pozemkového spoločenstva [REDAKOVANÉ] z 12. decembra 2012, ktorého sa domáhal z dôvodu namietaného nedostatku uznášaniaschopnosti tejto členskej schôdze. Žaloba bola podaná 17. apríla 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„... Prvé pojednávanie v tejto veci bolo stanovené na deň 7. 10. 2013. Pojednávanie bolo odročené za účelom rozhodnutia o návrhu žalovaných na prerušenie konania...

Uznesením zo dňa 31. 10. 2013, ktoré bolo doručené právnenému zástupcovi dňa 18. 11. 2013, súd návrh na prerušenie konania zamietol...

Vydané uznesenie bolo napadnuté odvolaním zo strany žalovaných v 2. a 3. rade.

Uznesením zo dňa 23. 1. 2014 Krajský súd v Prešove sp. zn. 8 Co/4/2014 potvrdil uznesenie...

Napriek písomným urgenciám nedošlo k nariadeniu pojednávania, ani k inému meritórnemu alebo procesnému úkonu. Z tohto dôvodu bola podaná na súd dňa 5. 10. 2016 sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi Okresného súdu Prešov...

Na túto sťažnosť bola doručená dňa 21. 11. 2016 odpoveď predsedu súdu zo dňa 11. 11. 2016, v ktorej konštatuje, že vo veci bolo rozhodnuté o prerušení konania...

Súčasne v ten istý deň bolo doručené uznesenie zo dňa 7. 11. 2016, ktorým súd prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C/191/2010...

Takéto uznesenie súd vydal napriek tomu, že aj v uznesení odvolacieho súdu zo dňa 23. 1. 2014 sa konštatuje, že prerušením konania by došlo k zbytočným prietahom...

Preto som toto rozhodnutie napadol odvolaním doručeným súdu dňa 1. 12. 2016, na ktoré sa žalovaní v 2. a 3. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomne vyjadrili.

... Kvôli úplnosti uvádzam, že vo veci 29 C/191/2010 (určenie neplatnosti založenia Pozemkového spoločenstva [REDACTED], pozn.) už súd rozsudkom zo dňa 5. 10. 2016 žalobu zamietol a priznal voči žalobcom aj 100 % náhradu trov konania...

Tento rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť pre podanie odvolania zo strany niektorých žalobcov a spis sa nachádza ešte na súde prvého stupňa aj toho času...

Taktiež vo veci 21 Cb/322/2012, kde sú tí istí účastníci a obdobný skutkový stav a rovnaký právny stav, už súd právoplatne rozhodol a žalovaní v 2. a 3. rade aj zaplatili trovy konania...

Z vyššie uvedeného vyplýva, že nie sú priame prekážky, aby súd vo veci konal a rozhodol.

Takto od 23. 1. 2014 dochádza k prietahom v konaní, čo je v rozpore s čl. 17 Civilného sporového poriadku účinného od 1. 7. 2016 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ja, žalobca, som nezadal svojim postupom príčinu na prietahy v konaní. Naopak, urgoval som súd, aby konal vo veci.

Postupom súdu vzniká dlhodobý stav právnej neistoty, komplikuje to činnosť Pozemkového spoločenstva, nehl'adiac na to, že na skončenie tohto konania sa čaká na obvodnom Lesnom úrade Prešov, kde bolo konanie prerušené v súvislosti s podaním

návrhov na zápis podľa uznesenia napadnutej členskej schôdze. Je teda blokované konanie a rozhodnutie iného orgánu verejnej moci.

... Domáham sa aj primeraného finančného zadostučinenia podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Za primeranú považujem sumu 3500,- €, keďže prieťahy súdu trvajú už tri a pol roka.

... V tejto veci už bola podaná raz ústavná sťažnosť podaním zo dňa 6. 6. 2017. Konanie na Ústavnom súde SR sa viedlo pod sp. zn. - I. ÚS 345/2017.

Uznesením zo dňa 14. 6. 2017 bola sťažnosť odmietnutá pre nesplnenie procesných podmienok - neurčitosť plnomocenstva pre advokáta - s konštatovaním, že uvedené rozhodnutie nevytvára prekážku veci rozhodnutej a je možné podať novú sťažnosť /bod 11. dôvodov uznesenia.

Skutkový stav sa oproti pôvodne podanej sťažnosti nezmenil iba s tým, že medzičasom bolo dňa 13. 6. 2017 doručené právnomu zástupcovi Uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 27. 4. 2017 sp. zn. 24 Co/2/2017, ktorým bolo uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 7. 11. 2016 zrušené. Aj v ňom boli akceptované námietky mňa ako odvolateľa, že takýmto postupom súdu prvej inštancie dochádza k prieťahom v konaní...

Ani od 25. 5. 2017, kedy bolo súdu prvej inštancie doručené uznesenie odvolacieho súdu nebolo vo veci nariadené pojednávanie.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, priznal mu primerané finančné zadostučinenie v sume 3 500 € a uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť mu trovy konania pred ústavným súdom v sume 526,46 €.

Požadovanú sumu finančného zadostučinenia sťažovateľ neodôvodňuje, keďže v sťažnosti absentujú akékoľvek tvrdenia o skutočnostiach zakladajúcich vznik či rozsah nemajetkovej ujmy v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva.

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprO/1621/2017, SprU 3009/2017 z 3. októbra 2017, v ktorom sa uvádza:

«Na pojednávaní dňa 07. 10. 2013 žalovaní v 2. a 3. rade navrhli konanie prerušiť do skončenia súvisiaceho konania vedeného na tomto súde pod sp. zn. 29 C/191/2010, v ktorom sa skúma platnosť založenia Pozemkového spoločenstva [REDAKOVANÉ] (žalovaného v 1. rade). O tomto návrhu rozhodol predchádzajúci zákonný sudca uznesením č. k. 13 C/10/2013 (správne má byť „13 C/102/2013“, pozn.) tak, že návrh na prerušenie konania zamietol. Vychádzal z toho, že rozhodnutie v uvedenom konaní môže síce mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, avšak vykonaniu dokazovania nebráni. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11. 02. 2014 (vyznačená 27. 02. 2014). Až odvtedy je preto možné uvažovať o ďalšom pokračovaní v konaní.

Dňa 02. 04. 2014 došlo k zmene zákonného sudcu po zmene v obsadení súdu (odchode predchádzajúceho sudcu na Krajský súd v Prešove), a následne dňa 17. 06. 2014 k ďalšej zmene zákonného sudcu po ďalšej zmene v obsadení súdu, vymenovaní [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] za sudcu Okresného súdu Prešov, kde uvedená vec bola prerozdelená a pridelená mu na vybavenie spolu s ďalšími takmer 300 inými vecami.

Z povinnosti na sústredený postup súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie a ust. § 114 OSP v minulosti i § 179 CSP v súčasnosti vyplýva, že pojednávanie možno nariadiť až po primeranom naštudovaní veci a pripraviť tak, aby o veci bolo možné rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní. Zákon, i s prihliadnutím na príkaz hospodárneho postupu, nepredpokladá rozdelenie pojednávania len na vykonanie čiastočného dokazovania s vopred známou potrebou jeho doplnenia.

Na tunajšom súde, ako už bolo vyššie uvedené, je vedené súvisiace konanie pod sp. zn. 29 C/191/2010. V tejto veci bolo vytýčených viacero pojednávanií, rozsudok bol vyhlásený na pojednávaní 05. 10. 2016, ako to vo svojom podaní uvádza žalobca. O týchto skutočnostiach teda vedel ako žalobca (sťažovateľ), tak aj jeho právny zástupca JUDr. Klimek, nakoľko sa na ňom zúčastňuje ako strana v konaní. Vyriešenie neplatnosti založenia žalovaného v 1. rade v konaní vedenom pod sp. zn. 29 C/191/2010 pritom nepochybne súvisí s otázkou jeho právnej subjektivity v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/102/2013, a hoci túto skutočnosť (ako aj s tým spojenú platnosť stanov žalovaného

v 1. rade, podľa ktorých musí byť posudzovaná uznávaniaschopnosť jeho členskej schôdze v tomto konaní) môže súd v tomto konaní 13 C/102/2013 posudzovať ako otázku predbežnú, vzhľadom na to, že prebieha toto iné skôr začaté konanie, kde sa to rieši prioritne a ako otázka meritórna (rozhodnutie tak môže vytvoriť pevný základ ich právnych vzťahov), ako i v záujme predvídateľnosti rozhodnutia a zamedzenia rôzneho posudzovania tej istej skutočnosti, sudca [REDAKOVANÉ] na základe vlastného uváženia (nešlo o rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania žalovaných v 2. a 3. rade) z uvedených dôvodov, vzhľadom na dodatočne zistený (i žalobcom teraz v sťažnosti „s ohľadom na veľký počet účastníkov“ uvádzaný „otázny“) chýbajúci predpoklad skorého právoplatného skončenia súvisiacej veci, uznesením č. k. 13 C/102/2013-114 zo dňa 07. 11. 2016 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C/191/2010.

Len pre úplnosť poukazujem na to, že pochybnosti o procesnej subjektivite žalovaného v predchádzajúcom rozhodnutí (o návrhu na prerušenie konania žalovaných v 2. a 3. rade) - podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia - neboli zohľadnené. Na správnosti tohto postupu zákonný sudca trvá. Išlo pritom o uznesenie, ktorým sa upravuje vedenie konania, a ktoré je vykonateľné doručením.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 24 Co/2/2017-129 zo dňa 27. 04. 2017 tak, že uznesenie o prerušení konania zrušil. Uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 12. 07. 2017. Rešpektujúc názor odvolacieho súdu zákonný sudca dňa 06. 09. 2017 vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 21. 11. 2017.

Vo vzťahu k poukazu žalobcu na to, že vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 21 Cb/322/2012, kde boli tí istí účastníci a obdobný skutkový a rovnaký právny stav, súd už právoplatne rozhodol, poukazujem na to, že išlo o skoršie konanie, a predovšetkým na to, že žalovaní v 2. a 3. rade, tak ako to vyplýva z ich vyjadrenia predloženom žalobcom (č. l. 32), v konaní vo veci 21 Cb/322/2012 so žalobným návrhom (týkajúcim sa inej členskej schôdze 14. 11. 2012) súhlasili. V tomto konaní však so žalobou nesúhlasia a bránia sa, a skutkový a právny stav je teda úplne iný.»

Z citovaného prípisu predsedu okresného súdu možno vyvodit' relevantné informácie o doterajšom priebehu napadnutého konania. Ústavný súd zistil, že tieto informácie zodpovedajú obsahu predmetného súdneho spisu okresného súdu, a preto z nich v ďalšom priebehu konania o sťažnosti sťažovateľa vychádzal.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. II. ÚS 648/2017 z 18. októbra 2017 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie po predchádzajúcej výzve ústavného súdu predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprO/1621/2017, SprU 3009/2017 z 13. novembra 2017 oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania a svoje predchádzajúce vyjadrenie k veci nepovažoval za potrebné doplniť.

Následne ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenia predsedu okresného súdu sp. zn. 1 SprO/1621/2017, SprU 3009/2017 z 3. októbra 2017 a 13. novembra 2017 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska. Právny zástupca sťažovateľa podaním zo 7. decembra 2017 oznámil ústavnému súdu, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a vo veci sa v podstatnom vyjadril, že:

„Pre posúdenie predmetu tejto ústavnej sťažnosti, je pre začiatok lehoty, odkedy Okresný súd Prešov vo veci nekonal, rozhodujúci dátum doručenie uznesenia Krajského súdu Prešov zo dňa 23. 1. 2014 sp. zn. 8 Co/4/2014 a tým je deň 29. 1. 2014. V uvedenom uznesení odvolací súd jednoznačne konštatoval, že prerušenie konania nie je dôvodné a súd má vo veci konať tak, aby nedochádzalo k zbytočným prieťahom.

Pri akceptovaní zmeny zákonného sudcu od 17. 6. 2014... nebolo prekážok, aby si tento sudca preštudoval vec v primeranej lehote nariadil pojednávanie. Vec po skutkovej stránke nevyžadovala ďalšie dokazovanie, okrem prečítania listín, výsluchu a písomných vyjadrení účastníkov. Potrebné bolo iba vec po právnej stránke posúdiť.

Tak aj v konečnom dôsledku súd postupoval, keď potom, čo už bola podaná moja ústavná sťažnosť /druhá/, bolo dňa 11. 9. 2017 nariadené pojednávanie na deň 21. 11.

2017, na ktorom bez ďalšieho dokazovania súd rozhodol tak, že žalobu zamietol. Ústne to zdôvodnil nedostatkom danosti naliehavého záujmu a pre neúplný okruh účastníkov. Písomné vyhotovenie rozsudku nebolo zatiaľ doručené.

Za takéhoto právneho názoru konajúceho sudcu sa javí byť neobvyklým, keď sudca napriek viacerým mojim urgenciám, stanovisku odvolacieho súdu v uznesení zo dňa 23. 1. 2014, vydá uznesenie o prerušení konania, čo malo za následok, že sa vo veci meritórne ďalej nekonalo.

Ako účastník konania som trpezlivo urgoval konať vo veci a až rozhodnutie o prerušení konania zo dňa 7. 11. 2016 ma podnietilo na podanie ústavnej sťažnosti na prietahy v konaní. Po vydaní tohto uznesenia sa v merite veci konalo až o jeden rok.

Rozsudok súdu z 21. 11. 2017 budem napádať odvolaním po jeho písomnom doručení, keďže s ním nesúhlasím a tam uvediem svoje podrobné dôvody.

Keďže vo vyjadrení predsedu súdu z 3. 10. 2017 sa uvádzajú aj okolnosti týkajúce sa meritórneho posudzovania mojej žaloby vo veci 13 C/10/2013, považujem za potrebné stručne na to reagovať.

- *K otázke súvislosti s vecou vedenej na Okresnom súde Prešove sp. zn. 29 C/191/2010 už odvolací súd zaujal kategorické stanovisko. Toto by malo byť pre sudcu prvostupňového súdu záväzné...*“

Vzhľadom na oznámenia predsedu okresného súdu a právneho zástupcu sťažovateľa ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa

(I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o neplatnosti uznesenia členskej schôdze pozemkového spoločenstva je bežnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov a ani konkrétne okolnosti posudzovanej veci neodôvodňujú záver o právnej či skutkovej zložitosti napadnutého konania.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu zistil, že sťažovateľ neprispel k predĺženiu napadnutého konania významnejším spôsobom, naopak aktívne využíval svoje procesné oprávnenia na účel dosiahnutia čo najrýchlejšieho postupu v konaní (napr. urgencie nariadenia termínu pojednávania a sťažnosť na prietahy v konaní adresovaná predsedovi okresného súdu).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

V rámci napadnutého konania ústavný súd identifikoval obdobie neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu, ku ktorému došlo v čase od vrátenia veci okresnému súdu z odvolacieho konania (29. januára 2014, pozn.) do vydania uznesenia o prerušení napadnutého konania do právoplatného skončenia súvisiaceho konania o určenie neplatnosti založenia žalovaného v 1. rade – Pozemkového spoločenstva [REDACTED] (7. novembra 2016, pozn.). Následne však bolo uznesenie okresného súdu o prerušení konania zo 7. novembra 2017 v odvolacom konaní zrušené uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24 Co/2/2017 z 27. apríla 2017 a vec bola vrátená okresnému súdu 29. mája 2017 na ďalšie

konanie. Z uvedeného dôvodu nemožno hodnotiť rozhodnutie okresného súdu o prerušení konania ako postup efektívne smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, keďže okresný súd opakovane rozhodoval o prerušení konania (po prvýkrát návrh žalovaných na prerušenie konania zamietol a druhýkrát z vlastnej iniciatívy uznesením prerušil konanie, pričom toto uznesenie bolo odvolacím súdom zrušené), ktoré sa v konečnom dôsledku z pohľadu krajského súdu nejavilo ako dôvodné.

Po vrátení spisu z krajského súdu bol ďalší termín pojednávania vo veci nariadený na 21. november 2017, na ktorom okresný súd rozhodol rozsudkom tak, že žalobu zamietol. Uvedený rozsudok dosiaľ nenadobudol právoplatnosť. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že počas doterajšieho priebehu napadnutého konania trvajúceho viac ako 4 a pol roka boli uskutočnené len dve pojednávania vo veci.

Pokiaľ okresný súd poukazuje na nedostatočné personálne obsadenie súdu a množstvo nevybavených súdnych prípadov, k tomu ústavný súd v zhode so svojou doterajšou ustálenou judikatúrou (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03) konštatuje, že nedostatočné materiálno-technické vybavenie a poddimenzované personálne obsadenie súdu nemôže byť na ťarchu účastníkom konania a nemôže zbaviť okresný súd zodpovednosti za vzniknuté prieťahy.

Vychádzajúc zo zisteného obdobia neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu v rozsahu viac ako 2 a pol roka a neefektívnej činnosti a prihliadajúc aj na doterajšiu celkovú dĺžku napadnutého konania (od 17. apríla 2013 dosiaľ) ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo postupom okresného súdu k zbytočným prieťahom, a teda aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 102/2013 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'účinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľ sa domáha priznania požadovaného finančného zadost'účinenia v sume 3 500 €, ale tento svoj návrh ničím neodôvodnil ani nepopísal ujmu pocíťovanú v dôsledku doterajšieho postupu okresného súdu v napadnutom konaní. V zmysle § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd považuje za obligatórnu (zákonom predpísanú) náležitosť (podmienku) úspešného uplatnenia (fakultatívneho) práva na priznanie primeraného finančného zadost'účinenia aj uvedenie, „... z akých dôvodov sa ho domáha“. V sťažnosti sťažovateľa však riadne odôvodnenie uplatňovaného práva na priznanie primeraného

finančného zadostučinenia absentuje, a to aj napriek tomu, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že takýto nedostatok zákonom predpísanej náležitosti, ako vyplýva zo sťažnosti sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

Na základe uvedeného ústavný súd v tejto časti sťažnosti nevyhovел (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si sťažnosťou uplatnil nárok na úhradu trov konania pred ústavným súdom v rozsahu štyroch úkonov právnej služby v sume 526,46 €.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti, podanie písomného vyjadrenia vo veci z 3. augusta 2017) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Tarifná odmena za každý úkon vykonaný v roku 2017 predstavuje sumu 147,33 €, čo spolu činí 441,99 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za tri úkony po 8,84 €, čo spolu predstavuje sumu 468,51 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2018